

14 נובמבר 2021

לכבוד
ועד עמותת נאות רעות

נכבדי,

הנדון: הצעת החלטה - פירוק עמותת נאות רעות

נתבקשה חוות דעתי בדבר הצעת החלטה שבמסגרתה ביקשו 30 מחברי העמותה להעלות לסדר היום באסיפה הכללית הקרובה החלטה בדבר פירוק העמותה.

לאחר שבחנתי את הבקשה למול הוראות **חוק העמותות**, תש"ס-1980, למול הנחיות רשם העמותות לניהול עמותות ולמול תקנון העמותה, הנני למסור לכם את חוות דעתי כדלקמן:

1. הבקשה נחלקת לשניים: **העלאת נושא לדיון** - סגירת עמותת "נאות רעות" בשנת 2022; ו**הצעת החלטה** - לפיה האסיפה תקבל החלטה על סגירה מרצון של העמותה בשנת 2022, תוך העברת הכספים שבקופת העמותה לוועד הרובע או לגוף מוסכם אחר.

2. אקדים ואציין כי מצאתי כי **הבקשה להעלאת הנושא לדיון** הוגשה כדין, ולפיכך חובה לאפשר למבקשים להציג את הנושא לפי התקנון; אולם **הצעת ההחלטה** מנוגדת לדיון ולתקנון העמותה, ולפיכך - לא ניתן לקיים עליה הצבעה, שכן האסיפה הכללית אינה יכולה לקבל החלטה המנוגדת לחוק או לתקנון.

3. **הבקשה להעלאת נושא לדיון** הוגשה, כפי שהובהר לי, כשהיא חתומה בידי 30 מחברי העמותה, והוגשה לוועד המנהל למעלה מ-10 ימים לפני אסיפה כללית שאינה אסיפה כללית מיוחדת, כהגדרתה בתקנון. לפיכך, בהתאם לסעי' 8.6 לתקנון, יש לאפשר את העלאת הנושא לדיון בהתאם לכללים שנקבעו לעניין זה.

4. באשר **להצעת ההחלטה**: בזו קיימים הן פגם פרוצדורלי והן פגם מהותי, אשר כל אחד מהם בנפרד (וכמובן, שניהם יחד) אינם מאפשרים הצבעה עליה.

5. ראשית, **במישור הפרוצדורלי** - ההצעה הוגשה ביום 8.11.2021 בעוד שהאסיפה הכללית קבועה ליום 25.11.2021. על פי סעי' 43 **לחוק העמותות** החלטה כאמור יכולה להינתן רק באסיפה "שעליה ניתנה לכל חברי העמותה הודעה 21 ימים מראש תוך ציון שיוצע באסיפה להחליט על פירוק". הוראה דומה קיימת בסעי' 14 לתקנון העמותה.

6. תנאי זה אינו מתקיים ביחס לאסיפה הקרובה - ולפיכך, אף במישור הפרוצדורלי, לא ניתן לקבל החלטה על פירוק באסיפה הכללית הקרובה. לפיכך, גם אין לאפשר הצבעה על החלטה שאין האסיפה הנוכחית מוסמכת לקבל.

7. מעבר לכך: במישור המהותי, הצעת ההחלטה מעוררת בעיות שנראה שמנסחיה אינם מודעים להן. אציג אותן להלן בקצרה.

א. תנאי לדיון באסיפה כללית בפירוק העמותה מרצון הנו שהוועד בחן את יכולתה לפרוע את חובותיה ורוב חבריו חתמו על תצהיר לרשם המאשר זאת (סעי' 44 לחוק העמותות); ראה גם הנחיות רשם העמותות להתנהלות עמותות ("כללי ניהול תקין") ממרץ 2017, עמ' 61-63. בהינתן שבחינה כזו לא נעשתה - לא ניתן כלל לקיים דיון בפירוק העמותה.

ב. במישור עקרוני יותר - קיים ספק ממשי ביחס לשאלה האם יוזמה לפירוק העמותה יכולה לבוא מחבריה ולא מוועד העמותה. סעי' 43 לחוק העמותות וסעי' 14 לתקנון אמנם אינם קובעים כי הסמכות להעלות הצעת פירוק מסורה לוועד בלבד, אולם ניתן ללמוד על כך מהסדרים אחרים בחוק ובתקנון:

i. כאמור, סעי' 44 לחוק העמותות מציין שלא תכונס אסיפה כללית הדנה בפירוק העמותה אלא לאחר שרוב חברי הוועד הגישו לרשם תצהיר שהם בדקו את עסקי העמותה ונוכחו שתוכל לפרוע את חובותיה במלואם. מעבר לכך שתצהיר כאמור לא הוגש במקרה זה - גם ספק אם ניתן להורות לוועד להגיש מסמך כזה אם הוועד אינו מוצא לנכון לפעול להגשתו, בהתאם לכלל הקובע שהאסיפה הכללית אינה רשאית להתערב בעצמאותם של חברי הוועד מקום שמוקנה להם שיקול דעת בחוק או בתקנון (ה"פ 1589/09, וינרב נ' אדרת, פורסם באתרים המשפטיים).

ii. חלק מסדר היום אשר נקבע לאסיפה הכללית הנו אישור תקציב העמותה לשנה הקרובה - הליך המקוים באופן שגרתי בעמותה, ואילו המשמעות של כניסה להליך פירוק הנה הפסקה מוחלטת של הוצאת כספים למעט לפרעון חובות העמותה (סעי' 55 לחוק העמותות). הצגת תקציב לאישור ולצדו הצעה לפירוק העמותה אינם יכולים, אם כן, לדור בכפיפה אחת - אלא אם הן מועלות כהצעות חליפיות, דבר שלא נעשה כאן.

השאלה האם חברי עמותה רשאים להעלות הצעת פירוק בניגוד לעמדת הוועד הנה שאלה מורכבת ובשלב זה אין צורך לקבוע בה עמדה חד משמעית. הברור הוא, כי דרך המלך שבה ראוי שיבחר מי שמבקש להביא לפירוק העמותה הוא להעמיד עצמו לבחירה לוועד העמותה ובמידה וייבחר - לפעול במסגרת סמכויות הוועד להעלות הצעה לפירוק. ייתכן שניתן להעלות הצעה לפירוק העמותה גם שלא ב-"דרך המלך", וכאמור הדבר מחייב בדיקה נוספת שאינה נחוצה בשלב זה, לאור הטעמים האחרים שהוצגו לעיל ואשר בגינם לא ניתן בכל מקרה לדון בהצעת ההחלטה כפי שהוגשה.

8. לסיכום הדברים: חוות דעתי הנה שהעלאת הנושא **לדין והצגה** אפשרית ויש לאפשרה בהתאם לתקנון ולנהלי העמותה.

מאידך - הצבעה על **הצעת ההחלטה** אינה אפשרית במסגרת האסיפה הכללית הנוכחית; ככל שתועלה בעתיד **הצעת החלטה** שאינה לוקה בפגמים שבהם נגועה ההחלטה הנוכחית, הרי שתידרש בדיקה משפטית ביחס לנקודות שנותרו בצריך עיון בחוות דעתי זו.

9. יש להביא את חוות דעתי זו בהקדם לידיעת מבקשי הבקשה.

בכבוד רב,
שגיא אגמון, עו"ד